

Verhalen van schade op grond van de Wmo

Toelichting door Aon Recovery Consulting

Inhoudsopgave

1	Achtergrond en veranderingen uitvoering regresrecht Wmo	4
1.1	Geen overeenkomst afkoop regresrecht voor 2019	4
2	De Wmo in juridisch kader	5
2.1	Beperkingen mogelijkheden verhaalbaarheid	6
3	Verhaalbare kosten	7
3.1	Welke kosten mogen verhaald worden?	7
3.2	Welke kosten mogen niet verhaald worden?	9
4	Plan van aanpak regres Aon.....	10

Inleiding

De overeenkomst tussen de Vereniging Nederlandse Gemeenten en het Verbond van Verzekeraars voor de afkoop van het regresrecht van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 (Wmo) is in 2019 niet verlengd. Sinds 1 januari 2019 dienen gemeenten zelf de in het kader van de Wmo gemaakte kosten te verhalen, indien er een derde partij aansprakelijk te houden is voor het veroorzaken van deze kosten.

In deze toelichting gaan wij nader in op het verhalen van schade op grond van de Wmo. De volgende onderwerpen zullen wij hierbij belichten:

1. Achtergrond en veranderingen uitvoering regresrecht Wmo
2. De Wmo in juridisch kader
3. Verhaalbare kosten
4. Plan van aanpak regres Aon

Achtergrond en veranderingen uitvoering regresrecht Wmo

Gemeenten is in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) de mogelijkheid geboden om deel te nemen aan de overeenkomst afkoop regresrecht Wmo. Door deelname aan deze overeenkomst zien gemeenten af van hun regresrecht en zijn de gemaakte kosten in het kader van de Wmo niet meer verhaalbaar op een derde aansprakelijke partij. Deelnemende gemeenten kregen via de VNG een bedrag per inwoner uitgekeerd waarmee zij de Wmo-voorzieningen voor regresslachtoffers kunnen betalen.

Voornaamste argument voor gemeenten om deel te nemen aan de overeenkomst is gelegen in efficiëntie en kostenbesparing. De uitoefening van het regresrecht Wmo voor individuele benadeelden brengt voor gemeenten een administratieve inspanning met zich mee, die gepaard gaat met uitvoeringskosten. De gedachte achter de overeenkomst afkoop regresrecht Wmo is dat gemeenten een bijdrage ontvangen ongeacht het aantal ongevallen waarvoor het regresrecht uitgevoerd zou kunnen worden. Het kan voorkomen dat een gemeente niet of nauwelijks te maken krijgt met ongevallen die voor regres in aanmerking komen. Ook kan het voorkomen dat er wel dergelijke ongevallen zijn, maar dat de uitgaven in het kader van de Wmo relatief laag zijn. Deze geschetste situatie zou voor gemeenten zeer gunstig zijn, aangezien zij zonder moeite jaarlijks een vast bedrag ontvangen en maar weinig uitgaven hebben. Het deel dat niet wordt besteed kunnen zij aan hun reserves toevoegen. Doordat de uitgaven het ene jaar minder zijn dan het andere jaar, zou op langere termijn een financieel evenwicht ontstaan.

1.1 Geen overeenkomst afkoop regresrecht voor 2019

In oktober 2018 heeft het Verbond van Verzekeraars de VNG laten weten dat een meerderheid van hun leden voor 2019 geen overeenkomst voor de afkoop van het regresrecht wil. Het Verbond was van mening dat het sluiten van een overeenkomst niet langer bijdraagt aan het doel waarvoor de overeenkomst was opgesteld, namelijk het voor alle betrokken partijen zo efficiënt mogelijk afhandelen van het regresrecht.

4 Het Verbond heeft aangegeven dat zij vreest voor het dubbel betalen van kosten. Zowel aan gemeenten in het kader van de afkoop van het regresrecht als aan tegenpartijen die zich tot de verzekeraar wenden voor de vergoeding van de geleden schade en gemaakte kosten.

De Wmo in juridisch kader

De Wmo biedt gemeenten een regresrecht waarmee de gemaakte kosten op grond van de Wmo verhaald kunnen worden op de aansprakelijke partij. De regeling is gelijk aan de regresrechten die zijn opgenomen in sociale zekerheidswetten. Het regresrecht is geregeld in artikel 2.4.3. van de Wmo 2015. Het wetsartikel luidt als volgt:

1. Behoudens toepassing van artikel 2.4.4, heeft een gemeente voor de krachtens deze wet gemaakte kosten verhaal op degene, die jegens de cliënt naar burgerlijk recht tot schadevergoeding is verplicht in verband met het feit dat aanleiding heeft gegeven tot het verstrekken van een maatwerkvoorziening of een persoonsgebonden budget.
2. Het verhaal beloopt ten hoogste het bedrag, waarvoor aansprakelijke persoon bij het ontbreken van de maatwerkvoorziening of het persoonsgebonden budget naar burgerlijk recht aansprakelijk zou zijn, verminderd met een bedrag, gelijk aan dat van de schadevergoeding tot betaling waarvan de aansprakelijke persoon jegens de cliënt naar burgerlijk recht is gehouden.
3. Voor zover de geldswaarde van de maatwerkvoorziening niet kan worden vastgesteld, wordt deze bepaald op een geschat bedrag. Bij regeling van Onze Minister kunnen nadere regels worden gesteld.
4. Indien de cliënt in dienstbetrekking werkzaam is, gelden het eerste tot en met derde lid, ten aanzien van de naar burgerlijk recht tot schadevergoeding verplichte werkgever van de cliënt, onderscheidenlijk ten aanzien van de naar burgerlijk recht tot schadevergoeding verplichte persoon, die in dienstbetrekking staat tot dezelfde werkgever als de cliënt jegens wie naar burgerlijk recht de verplichting tot schadevergoeding bestaat, slechts indien het in het eerste lid bedoelde feit is te wijten aan opzet of bewuste roekeloosheid van die werkgever onderscheidenlijk persoon.
5. Voor de toepassing van het vierde lid wordt mede als werkgever beschouwd de inlener, bedoeld in artikel 34 van de Invorderingswet 1990.

5

De in het kader van de Wmo gemaakte kosten mogen op basis van artikel 2.4.3. Wmo verhaald worden op een derde aansprakelijke partij, indien deze derde partij een onrechtmatige daad verricht heeft ten opzichte van de benadeelde (het slachtoffer). Hiervoor dient aan alle vereisten van een onrechtmatige daad uit artikel 6:162 Burgerlijk Wetboek voldaan te zijn, te weten: een onrechtmatig handelen of nalaten van de derde partij, de onrechtmatige daad moet toerekenbaar zijn aan de dader, er moet sprake zijn van schade (letsel) en er dient causaal verband te zijn tussen de onrechtmatige daad en de schade of het letsel. Daarbij is het voor de Wmo van belang dat de onrechtmatige daad ertoe heeft geleid dat de benadeelde ondersteuning vanuit de gemeente nodig heeft.

In de meeste gevallen zal de schade verhaald worden op de aansprakelijkheidsverzekeraar van de derde aansprakelijke partij. Het duidelijkste voorbeeld is de WA-verzekeraar van motorrijtuigen waarmee een ongeval wordt veroorzaakt.

2.1 Beperkingen mogelijkheden verhaalbaarheid

De Wmo heeft een aantal beperkingen opgelegd in de mogelijkheden van verhaal op een derde aansprakelijke partij. Het regresrecht van de gemeenten is dus niet onbeperkt. Hierna zullen wij de beperkingen per onderwerp nader toelichten.

- **Geen terugwerkende kracht**

Sinds 1 januari 2019 dienen gemeenten zelf de in het kader van de Wmo gemaakte kosten te verhalen op een derde aansprakelijke partij. Dit regresrecht geldt alleen bij ongevallen vanaf 1 januari 2019 (mits aansprakelijkheidsverzekeraars voor die tijd aangesloten waren bij de overeenkomst tussen het VNG en het Verbond van Verzekeraars). Ongevallen van vóór deze datum kunnen niet meer verhaald worden, omdat hiervoor de overeenkomst nog van toepassing was waaruit gemeenten een vergoeding kregen voor de in het kader van de Wmo gemaakte kosten.

- **Geen verhaal op grond van risico-aansprakelijkheid**

Het regresrecht van gemeenten in het kader van de Wmo is beperkt tot schuldaansprakelijkheid van de derde partij. Zoals hiervoor omschreven dient er voldaan te zijn aan de vereisten van onrechtmatige daad. Een beroep op risico-aansprakelijkheden is uitgesloten. Een risico-aansprakelijkheid is een aansprakelijkheid waarbij er geen sprake is van schuld, maar waarbij een partij toch aansprakelijk is op basis van diens hoedanigheid; bijvoorbeeld bij aansprakelijkheid voor kinderen, dieren, zaken en opstallen. Deze beperking is wettelijk vastgelegd in de Tijdelijke regeling Verhaalsrechten uit artikel 6:197 Burgerlijk Wetboek.

- **Geen verhaal op werkgever of collega benadeelde**

In het vierde lid van artikel 2.4.3. Wmo wordt het verhaal op de werkgever of collega van de benadeelde beperkt. Het is slechts mogelijk om kosten te verhalen indien het ongeval te wijten is aan opzet of bewuste roekeloosheid van de werkgever of collega van de benadeelde. Dit geldt ook voor de inlener die in het vijfde lid van artikel 2.4.3. gelijk gesteld wordt met de werkgever. De wetgever heeft hiermee het regres voor 'normale' bedrijfsongevallen willen uitsluiten.

Verhaalbare kosten

Indien aan alle vereisten van onrechtmatige daad voldaan is, mogen gemeenten de door hen gemaakte kosten in beginsel verhalen. Vervolgens is de vraag welke vorm van ondersteuning de benadeelde nodig heeft en welke kosten daarvan voor vergoeding in aanmerking komen. De Wmo biedt benadeelden de mogelijkheid om ondersteuning van de gemeente te krijgen. In de Wmo worden drie soorten ondersteuning onderscheiden:

1. de algemene voorzieningen,
2. maatwerkvoorzieningen en
3. persoonsgebonden budget.

Niet alle soorten ondersteuning komen echter voor vergoeding in aanmerking onder het regresrecht.

De Wmo definieert maatwerkvoorzieningen als volgt:

“op de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van een persoon afgestemd geheel van diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen (...)”

Het persoonsgebonden budget wordt als volgt gedefinieerd in de wet:

“op de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van een persoon afgestemd geheel van diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen (...)”

Voor de maatwerkvoorzieningen en het persoonsgebonden budget komen, onder andere, de volgende kostenposten voor verhaal in aanmerking:

• Maatwerkvoorzieningen	Persoonsgebonden budget
<ul style="list-style-type: none"> • Vervoersvoorziening • Individuele begeleiding • Beschermde woonplek • Dagbesteding • Aanpassingen in woning • Rolstoel (alleen indien deze voor langere tijd nodig is) • Respijtzorg • Ondersteuning van mantelzorgers • Huishoudelijke hulp • Maatschappelijke opvang 	<ul style="list-style-type: none"> • Huishoudelijke hulp • Begeleiding in dagelijks leven • Dagbesteding of logeeropvang • Rolstoel of scootmobiel

Bij de genoemde posten hoort het volgende overzicht met kostenindicatie voor de voorzieningen:

Voorziening	Kostenindicatie * (prijs vanaf)
Woningaanpassingen	
- Zorgunit los of aangebouwd aan woning	€16.000
- Traplift met stoel	€2.700
- Traplift met enkele bocht	€6.000
- Traplift met dubbele bocht	€8.000
- Trapleuning	€20
- Drempels verwijderen	€1.000
- Elektrische deuren	€200
- Bedgalgen, vast muur/plafond	€170
- De keuken aanpassen – verstelbare keuken	€1.200
Hulp in de huishouding	-
Begeleiding	-
Douche/bad	
- Badlift uitneembaar	€800
- Badlift uitneembaar opblaasbaar	€1.000
- Badlift, zitbad	€800
- Douchestoel	€40
Toilet	
- Toilet verhoogd	€100
- Toilet sta-op mechanisme	€1.000
- Toiletzittingen met steunen	€100
Bed	
- Verstelbaar hoog-laag bed	€350
- Bedgalgen	€150
Wmo-vervoer	
Aanpassingen auto / nieuwe vervoermiddelen	
- Invalidervoertuig (45 km auto)	€12.000
- Stuuraanpassing auto	€700
- Remaanpassing auto	€700
- Elektrische rolstoel	€1.600
- Driewiel fiets	€100
- Elektrische driewiel fiets	€1.300 - €1.500
- Scootmobiel driewiel fiets	€6.000
- Scootmobiel	€800 - €5.500 (duurdere versie)

* Bronnen: www.hulpmiddelenwijzer.nl en www.welzorg.nl (2017)

In het derde lid van artikel 2.4.3. Wmo is vastgelegd dat er een schatting mag worden gemaakt van de geldswaarde van de geleverde maatwerkvoorziening indien de maatwerkvoorziening niet is uit te drukken in een geldbedrag. Voor het persoonsgebonden budget geldt deze regeling niet.

Naast de verhaalbare kosten die in het kader van de Wmo gemaakt worden, komen ook nog de 'reguliere' kostenposten uit het aansprakelijkheidsrecht voor vergoeding in aanmerking:

- De wettelijke rente;
- De gemaakte expertisekosten voor onderzoek en vaststelling van de schade;
- (Een deel van) de gemaakte buitengerechtelijke kosten voor het verhalen van de schade buiten rechte.

3.2 Welke kosten mogen niet worden verhaald?

Zoals aangegeven onderscheidt de Wmo drie vormen van ondersteuning, te weten de algemene voorzieningen, maatwerkvoorzieningen en persoonsgebonden budget. Van deze vormen van ondersteuning komen de kosten voor algemene voorzieningen niet voor verhaal in aanmerking.

De Wmo definieert algemene voorzieningen als volgt:

“aanbod van diensten of activiteiten dat, zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers, toegankelijk is en dat is gericht op maatschappelijke ondersteuning;”

Van belang hierbij is dat de kosten voor algemene voorzieningen gemaakt kunnen worden zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften. Dit strookt niet met het regresrecht uit artikel 2.4.3. Wmo, waarin vereist wordt dat de benodigde ondersteuning voortkomt uit de onrechtmatige daad die de derde aansprakelijke partij gepleegd heeft. Kosten voor algemene voorzieningen kunnen te allen tijde gemaakt worden, terwijl de wet juist beoogt om alleen die kosten te verhalen die in het specifieke geval gemaakt zijn en waarvoor ook causaal verband en schuld bestaat bij de derde aansprakelijke partij.

Plan van aanpak regres Aon

In de praktijk blijkt dat er weinig Wmo-kosten al daadwerkelijk worden verhaald. Soms als gevolg van onbekendheid met de mogelijkheden, vaak ook omdat het eenvoudigweg aan tijd, capaciteit en deskundigheid ontbreekt. Aon Recovery Consulting ondersteunt gemeenten hierbij en neemt zoveel mogelijk werk uit handen.

De werkwijze van Aon Recovery Consulting in 4 fasen

Fase 1: Onderzoek

Onderzoeken of het verhalen van de in het kader van de Wmo gemaakte kosten op derden mogelijk en zinvol is.

Fase 2: Verzamelen benodigde informatie

Verzamelen van alle benodigde informatie om de derde partij aansprakelijk te kunnen stellen en om de claim zorgvuldig te onderbouwen.

Fase 3: Discussie voeren tegenpartij

Indien nodig discussie voeren met de tegenpartij over de aansprakelijkheid, causaal verband en hoogte van de vordering.

Fase 4: Uitbetalen verhaalde claim

Na ontvangst van de verhaalde claim zullen wij deze uitbetalen en u voorzien van onze fee-nota met de afgesproken honorering voor onze verleende diensten.

Periodiek ontvangt u informatie over de status van de dossiers. Zo zorgen wij dat u steeds goed op de hoogte blijft van de voortgang.

No cure, no pay

Aon Recovery Consulting werkt op basis van 'no cure no pay'. Wij brengen slechts kosten in rekening als wij er daadwerkelijk in slagen om (een deel van) de schade te verhalen op de aansprakelijke partij. Onze dienstverlening levert u hierdoor direct een kostenbesparing op.

Hoe profiteert u van Aon Recovery Consulting?

Wij verhalen uw (loon)kosten op derden

Wij verhalen gemiddeld EUR 8.000

95% kans op regressucces

Wij zorgen voor (financiële) afhandeling

Eén aanspreekpunt voor al uw vragen

Aon is met deze dienstverlening uniek in de markt. Voor uw gemak loopt alles via één loket, zowel de reguliere schadebehandeling als het verhalen van schades. Ons toegewijde team van ruim 70 ervaren specialisten staat altijd voor u klaar. U kunt met alle vragen terecht bij uw vaste contactpersoon.

Contact

Wilt u meer weten over Recovery Consulting van Aon of een offerte op maat?
Neem contact op met:

mr. Megan Herfst

Recovery Consulting

Senior Consultant

Aon Global Risk Consulting

06 - 257 674 93

recovery-nl@aon.nl

www.aon.nl/gemeenten/recoveryconsulting

Over Aon

Aon plc (NYSE:AON) is een toonaangevende wereldwijde dienstverlener op het gebied van risk, retirement en health. Aon analyseert de personele risico's en bedrijfsrisico's, geeft passend risicoadvies, zorgt voor de (financiële) oplossing en staat klanten bij als een incident de bedrijfscontinuïteit bedreigt. Zo helpen wij klanten succesvol te ondernemen. Aon heeft in Nederland 15 locaties met 2.500 medewerkers en wereldwijd meer dan 50.000 medewerkers in ruim 120 landen.

© 2022 Aon Nederland

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze rapportage mag worden veeleenvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Aon.

www.aon.nl